

Hersch Horschowski

Hersch Horschowski wordt geboren in Dolina (Polen) op 14 juli 1903. In 1931 verhuist hij naar Hamborn, een deelgemeente van Duisburg, Duitsland. Hier trouwt hij een jaar later op 28 jarige leeftijd met Ester Baranker Willner. Maar de tijden zijn ongewis en de uitgebreide Joodse gemeenschap in Duisburg krijgt steeds vaker te maken kreeg met steeds ernstiger antisemitische incidenten en anti-joodse maatregelen. Waarschijnlijk is dat voor Hersch en Ester aanleiding om in april 1933 naar Amby te vluchten, samen met Hersch's broers Abraham en Moses en schoonzus Lea. Ester is dan hoog zwanger. Overigens vestigen zich in augustus 1933 in Amby maar liefst 117 joodse families die gevlucht waren uit Duitsland en Oost-Europa. Gedurende hun verblijf in Amby worden Hersch en Ester meerdere keren geherhuisvest, waaronder aan de Bergerstraat 47. Al enkele weken na aankomst in Amby wordt op 8 juni 1933 dochter Jetschen geboren. Vijf jaar later, op 26 november 1938, volgt zoon Abraham Marcus.

Op 24 augustus 1942 krijgen de Joodse inwoners van Amby door de politie een aangetekende brief overhandigd die afkomstig is van de Duitse bezetter. Voor ontvangst moet men tekenen. De brief is een oproep tot deportatie naar Westerbork die de volgende dag al zal plaatsvinden. Wie niet komt opdagen riskeert te worden gedeporteerd naar het beruchte concentratiekamp Mauthausen. Van de 37 Joodse inwoners van Amby die deze brief dienen te krijgen, worden er uiteindelijk 13 naar Westerbork gebracht, waaronder Hersch en zijn gezin. Vele anderen duiken onder. Ze worden in de nacht van 25 op 26 augustus naar Westerbork gebracht waar ze na een treinreis van enkele uren, aankomen. Maar al na twee dagen worden Hersch, Ester, Jetschen en Marcus gedeporteerd naar Auschwitz. Op het station van het Poolse plaatje Cosel, wordt Hersch uit de trein gehaald. Op dit station halen de Duitsers mannen uit de trein die ze geschikt achten om dwangarbeid te verrichten in de omliggende kampen, allen *Arbeitskommandos* van Auschwitz. Hersch komt terecht in een dwangarbeiderskamp in de buurt van het plaatsje Blechhammer (Silezië, destijds Duits grondgebied, tegenwoordig behoort het bij Polen). Ester en de kinderen gaan door naar Auschwitz waar ze direct na aankomst op 31 augustus 1942 worden vermoord, minder dan één week nadat ze hun huis in Amby verlaten hebben. Na 2,5 jaar dwangarbeid, wordt Hersch samen met andere gevangenen op 21 januari 1945 geëvacueerd naar concentratiekamp Gross Rosen. Ze moeten de afstand van ruim 200 km te voet afleggen. Hersch bezwijkt al snel na aankomst; op 7 februari 1945 sterft hij op 41 jarige leeftijd.

Ester Horschowski

Ester Baranker Willner wordt geboren op 19 januari 1900 in het Poolse Brzozow als dochter van Abraham Hersch Baranker en Yenta Willner. Ze had in ieder geval één oudere broer Moses en waarschijnlijk ook één oudere zus Augusta. Na het overlijden van Esters vader verhuist het gezin in 1912 naar Duisburg, Duitsland. Wanneer ook haar moeder sterft, gaat Ester bij haar broer en diens gezin wonen. Op 32 jarige leeftijd, op 6 april 1932, trouwt Ester in Duisburg met Hersch Horschowski.

Duisburg kende een uitgebreide Joodse gemeenschap die in de loop van de jaren '30 steeds vaker te maken kreeg met antisemitische incidenten en discriminerende maatregelen. Vermoedelijk is deze

toenemende dreiging voor Ester en Hersch aanleiding om in april 1933 naar Amby te vluchten, samen met Hersch's broers Abraham en Moses en schoonzus Lea. Ester is dan hoogzwanger. Overigens vestigen zich in augustus 1933 in Amby maar liefst 117 joodse families die gevlucht waren uit Duitsland en Oost-Europa. Gedurende hun verblijf in Amby worden ze meerdere malen geherhuisvest, waaronder aan de Bergerstraat 47. Hier wordt al snel na aankomst op 8 juni 1933 dochter Jetschen geboren. Vijf jaar later, op 26 november 1938, bevalt Ester op 38 jarige leeftijd van zoon Abraham Marcus.

Op 24 augustus 1942 laat de Duitse bezetter de politie een aangetekende brief overhandigen aan de Joodse inwoners van Maastricht en omliggende gemeenten. Het is een oproep tot deportatie naar Westerbork die de volgende dag al zal plaatsvinden. Wie niet komt opdagen wordt gestraft en dat betekent waarschijnlijk deportatie naar het beruchte concentratiekamp Mauthausen. Van de 37 Joodse inwoners van Amby die deze brief dienen te krijgen, worden er uiteindelijk 13 naar Westerbork gebracht, waaronder Ester en haar gezin. In de nacht van 25 op 26 augustus worden ze op transport naar Westerbork gezet waar ze aankomen na een treinreis van enkele uren. Maar al na twee dagen worden ze gedeporteerd naar Auschwitz. Meteen na aankomst op 31 augustus 1942 worden Ester, Jetschen en Abraham Marcus vermoord, nog geen week nadat ze hun huis in Amby verlaten hebben. Ester wordt 42 jaar oud.

Esters echtgenoot Hersch wordt op het station van het Poolse plaatje Cosel uit de trein gehaald omdat de Duitsers hem geschikt achten om dwangarbeid te verrichten in één van de omliggende kampen. Hij komt terecht in een dwangarbeiderskamp in de buurt van het plaatsje Blechhammer (Silezië, destijds Duits grondgebied, tegenwoordig behoort het bij Polen). Op 21 januari 1945 wordt hij, samen met andere gevangenen geëvacueerd naar concentratiekamp Gross Rosen. Ze moeten de afstand van ruim 200 km te voet afleggen. Hersch bezwijkt al snel na aankomst; op 7 februari 1945 sterft hij op 41 jarige leeftijd.

(geen foto beschikbaar)

Jetschen Horschowski

Op 8 juni 1933 wordt Jetschen Horschowski geboren. Ze is het eerste kind van Hersch Horschowski en Ester Baranker Willner. Haar ouders zijn Joden van Poolse komaf die op enig moment in Hamborn zijn gaan wonen, een deelgemeente van de Duitse stad Duisburg. Duisburg kende destijds een uitgebreide Joodse gemeenschap. Maar waarschijnlijk is het groeiende anti-semitisme in Duitsland voor Hersch en Lea aanleiding om in april 1933 naar Amby te vluchten, samen met Hersch's broers Abraham en Moses en schoonzus Lea. Ester is dan hoogzwanger van Jetschen. Al enkele weken na aankomst in Amby, wordt op 8 juni 1933 Jetschen geboren. Wanneer ze 5 jaar is, krijgt ze een broertje. Hij krijgt de naam Abraham Markus en wordt geboren op 26 november 1935.

Op 24 augustus 1942 krijgen veel Joodse inwoners van Amby door de politie een aangetekende brief overhandigd die afkomstig is van de Duitse bezetter. Voor ontvangst moet men tekenen. De brief is een oproep tot deportatie naar Westerbork die de volgende dag al zal plaatsvinden. Wie niet komt opdagen wordt gestraft en dat betekent waarschijnlijk deportatie naar het beruchte

concentratiekamp Mauthausen. Hoewel in Amby 37 personen deze brief moeten krijgen, worden er uiteindelijk 13 naar Westerbork gebracht, waaronder Jetschen, haar ouders en broertje. Vele anderen duiken onder. Ze worden 's nachts per trein weggevoerd om enkele uren later, op 26 augustus, in kamp Westerbork aan te komen. Hun verblijf hier is maar kort want al na twee dagen wordt het hele gezin op transport gezet naar Auschwitz. Meteen na hun aankomst op 31 augustus 1942 worden Jetschen, haar moeder en broertje vermoord, nog geen week nadat ze hun huis in Amby verlaten hebben. Jetschen wordt 9 jaar oud.

Haar vader Hersch wordt onderweg op het station van het plaatje Cosel, uit de trein gehaald en geselecteerd om dwangarbeid te verrichten in de omliggende kampen. Hij komt terecht in een kamp in de buurt van het plaatsje Blechhammer (Silezië, destijds Duits grondgebied, tegenwoordig behoort het bij Polen). Na 2,5 jaar werkkamp wordt hij, samen met andere gevangenen, op 21 januari 1945 geëvacueerd naar concentratiekamp Gross Rosen. Ze moeten de afstand van ruim 200 km te voet afleggen. Hersch bezwijkt al snel na aankomst in Gross Rosen; op 7 februari 1945 sterft hij op 41 jarige leeftijd.

(geen foto beschikbaar)

Abraham Marcus Horschowski

Op 26 november 1938 wordt Abraham Marcus Horschowski geboren. Hij is het tweede kind van Hersch Horschowski en Ester Baranker Willner. Zijn ouders zijn Joden van Poolse komaf die op enig moment in het Duitse Hamborn zijn gaan wonen, een deelgemeente van de stad Duisburg. Duisburg kende destijds een uitgebreide Joodse gemeenschap kende. Maar is de toenemende Jodenhaat in Duitsland voor Hersch en Lea aanleiding om in april 1933 te vluchten naar Amby, samen met twee broers en een schoonzus van Hersch. Overigens vestigden zich in augustus 1933 in Amby maar liefst 117 Joodse families die gevlucht waren uit Duitsland en Oost-Europa. Abraham Marcus heeft een 5 jaar oudere zus Jetschen, die geboren is op 8 juni 1933 in Heerlen.

Dan wordt het augustus 1942. Veel Joodse inwoners van Amby krijgen door de politie een aangetekende brief overhandigd die afkomstig is van de Duitse bezetter. De brief is een oproep tot deportatie naar Westerbork die de volgende dag al zal plaatsvinden. Wie niet komt opdagen riskeert te worden gestraft met deportatie naar het beruchte concentratiekamp Mauthausen. Hoewel in Amby 37 personen deze brief moeten krijgen, worden er uiteindelijk 13 naar Westerbork gebracht, waaronder Abraham Marcus, zijn ouders en zus. Vele anderen duiken onder. Ze worden in de nacht van 25 op 26 augustus per trein weggevoerd naar Westerbork waar ze enkele uren later aankomen. Hun verblijf hier is maar kort want al na twee dagen wordt het hele gezin op transport gezet naar Auschwitz. Meteen na hun aankomst op 31 augustus 1942 worden Abraham Marcus, zijn moeder en zus vermoord, nog geen week nadat ze hun huis in Amby verlaten hebben. Abraham Marcus is dan nog geen 4 jaar oud.

Zijn vader Hersch wordt onderweg op het station van het plaatje Cosel, uit de trein gehaald en geselecteerd om dwangarbeid te verrichten in de omliggende kampen. Hij komt terecht in een kamp in de buurt van het plaatsje Blechhammer (Silezië, destijds Duits grondgebied, tegenwoordig behoort

het bij Polen). Na 2,5 jaar werkkamp worden hij en de andere gevangenen, op 21 januari 1945 geëvacueerd naar concentratiekamp Gross Rosen. Ze moeten de afstand van ruim 200 km te voet afleggen. Hersch bezwijkt al snel na aankomst in Gross Rosen; op 7 februari 1945 sterft hij op 41 jarige leeftijd.

(geen foto beschikbaar)

Het oorspronkelijke huis zou ook aan het verlengde van de huidige straat naast Vijverdal, kunnen hebben gestaan. waar nu geen huizen meer zijn. Voor een verplaatsing van de struikelsteentjes naar de overkant van no. 47 naar no. 44 bestaat geen sluitend bewijs.